

kommunfullmäktige
kommunstyrelsen
övriga nämnder
förvaltning

Arbetsmiljöpolicy

Fastställt av kommunfullmäktige 2019-11-21 § 242
Kommunstyrelsen har i och med kommunfullmäktiges beslut
2019-11-21 § 242 övertagit beslutanderätten för policyn

ARBETSMILJÖPOLICY

Jönköpings kommun verkar som arbetsgivare för en god arbetsmiljö som främjar:

- god hälsa, säkerhet och trygghet
- samhörighet, inkludering och gemenskap
- inflytande och motivation
- effektivitet och kvalitet och
- god balans mellan krav och resurser

Arbetsmiljöarbetet ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande och anpassat till människors olika förutsättningar ur fysiskt och psykiskt avseende. Arbetsmiljöarbetet ska präglas av tillit till individen samt en ömsesidig respekt mellan chef och medarbetare. Kränkande särbehandling och diskriminering accepteras inte inom verksamheterna.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska bedrivas av Jönköpings kommuns förvaltningar och bolag. Kommunens egna bestämmelser om t.ex. medarbetaridé, friskvård, jämställdhet, kränkande särbehandling, rehabilitering, chefsarbete och alkohol- och drogproblematik ska tillämpas.

Medarbetaridén uttrycker grundläggande värderingar och förhållningssätt som ska prägla och utveckla våra arbetsplatser med avseende medarbetarskap, ledarskap, kommunikation och samverkan.

Arbetsmiljöarbetet ska ske i samverkan mellan arbetsgivare, skyddsombud och arbetstagare. Arbetsgivaren har huvudansvaret för arbetsmiljön men arbetstagarna ska också medverka till en god arbetsmiljö.

Riktlinjer för arbetsmiljöarbetet

Arbetsgivaren ska riskbedöma, undersöka och identifiera risker för ohälsa och olycksfall. Arbetsmiljökonsekvenser ska analyseras genom ”riskbedömning vid förändring” vid åtgärder och förändringar som stadigvarande påverkar verksamheten. Uppföljning ska ske för att kontrollera att genomförda åtgärder har haft avsedd effekt. Arbetsmiljöarbetet ska vara naturligt inordnat i verksamheten genom till exempel Arbetsplatsträff/Arbetsplatskonferens (APT/APK), medarbetarsamtal, skyddsronder och fortlöpande riskbedömningar.

Arbetsmiljöarbetet ska omfatta alla förhållanden av betydelse för arbetsmiljön och anpassas till människans olika förutsättningar. Arbetsmiljön ska betraktas ur ett helhetsperspektiv och ska ses ur såväl fysiska, psykiska, organisatoriska som sociala perspektiv.

- med fysisk arbetsmiljö avses lokaler, arbetsplatsutformning, utrustningar, belastningsergonomi, synergonomi, arbetstekniska hjälpmedel, luftföroreningar, klimat, buller, belysning, kemiska produkter m.m.
- med organisatorisk arbetsmiljö avses villkor och förutsättningar för arbetet som inkluderar ledning och styrning, kommunikation, delaktighet, handlingsutrymme, fördelning av arbetsuppgifter, krav, resurser och ansvar.
- med social arbetsmiljö avses samspel, inkludering, bemötande och relationer mellan arbetskamrater liksom trivsel, stämning och gemenskap i arbetsgruppen.

Åtgärder ska planeras, genomföras och följas upp. Arbetsmiljöarbetet omfattar även anpassnings- och rehabiliteringsinsatser då någon drabbas eller riskerar att drabbas av ohälsa och olycksfall (se kommunens riktlinjer för rehabiliteringsarbete i Jönköpings kommun).

Lagstiftning

Regler för hur arbetsmiljön ska utformas och hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas finns reglerat i en mängd lagar, avtal, förordningar, föreskrifter och lokala dokument. Grunden för arbetsmiljöarbetet utgörs av Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete.

Ansvar

Nämnderna liksom bolagsstyrelserna har det yttersta arbetsmiljöansvaret. Jönköpings kommun ska tillgodose att förvaltningarna/bolagen och dess chefer har de arbetsmiljökunskaper, befogenheter och resurser som verksamheten och arbetet kräver. Förvaltningar och bolag ska ta särskild hänsyn till förvaltnings- och bolagsspecifika arbetsmiljöfrågor. Arbetstagaren ska få den introduktion, information och utbildning som krävs och veta vad som ska iakttas för att undgå risker för ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetstagarna ska aktivt medverka i arbetsmiljöarbetet och följa givna instruktioner.

Fördelning av uppgifter, befogenheter och resurser

Verksamhetsfrågor som påverkar arbetsmiljön ska beslutas så långt ned i organisationen som möjligt. Chefer ska ha de kunskaper, befogenheter och resurser som krävs för att säkerställa en god och säker arbetsmiljö.

Fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna i linjeorganisationen ska tydliggöras skriftligt. Den som tilldelas ansvar för arbetsuppgifter ska få stöd i sitt arbetsmiljöarbete av närmaste chef. Vid behov ska finnas möjlighet att returnera ett arbetsmiljöansvar.

Information och utbildning

För att alla ska vara medvetna om vad som påverkar och främjar en god arbetsmiljö, ska information och utbildning om dessa frågor ges kontinuerligt. Ansvar för att detta sker har nämnder, bolagsstyrelser och chefer i linjeorganisationen. Kommunhälsan tillhandahåller en central grundläggande arbetsmiljöutbildning för att säkerställa krav på kompetens hos chefer och skyddsombud. Förvaltningarnas och bolagens arbetsgivarrepresentanter anmäler dessa till utbildningen snarast efter deras tillträde i uppdraget.

Medarbetaridén

Jönköpings kommuns medarbetaridé bygger på fyra nyckelbegrepp: medarbetarskap, ledarskap, kommunikation och samverkan. Dessa begrepp skapar en helhet som är förutsättningen för uthålligt vardags- och förbättringsarbete. Arbetsmiljön påverkas i hög grad av chefernas ledarskap och medarbetarnas förutsättningar och vilja till delaktighet. Samråd, god dialog, information, stimulans och uppmuntran är förutsättningen för ett kreativt och motivationsskapande klimat och därmed en god arbetsmiljö.

Samverkan

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas i samverkan på olika nivåer i förvaltningarna och bolagen. Samverkansformerna framgår ur lokalt tecknat samverkansavtal. Kommunens samverkansgrupp utser arbetsmiljöutskottet (AU) som i samverkan driver kommunövergripande frågor om arbetsmiljö och hälsa. Arbetsmiljöutskottet är ett forum som följer upp hur arbetsmiljöarbetet bedrivs i förvaltningarna.

Kommunhälsan

Kommunhälsan är en gemensam och oberoende expertresurs inom områdena hälsofrämjande och förebyggande arbetsmiljöarbete samt arbetsanpassning och rehabilitering. Kommunhälsan bistår chefer och medarbetare med att skapa goda hälso- och arbetsmiljöförhållanden, samt medverkar med åtgärder för att minska ohälsotalet.